

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

Bp. 509 / 16.10.2026

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă pentru modificarea
Legii nr. 21/1991 a cetățeniei române**

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 21/1991 a cetățeniei române (b509/15.09.2026), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/4381/21.09.2026 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D792/21.09.2026,

Biroul permanent al Senatului

L607 / 26.10.2026

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea Legii cetățeniei române nr. 21/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Demersul legislativ vizează restrângerea sferei persoanelor care pot solicita dobândirea cetățeniei române prin eliminarea descendenților până la gradul II ai foștilor cetățeni români, care au solicitat sau au redobândit cetățenia română, respectiv a descendenților până la gradul III ai foștilor cetățeni români care au pierdut cetățenia română din motive neimputabile lor sau cărora această cetățenie le-a fost ridicată fără voia lor.

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 5 alin. (1) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Ca observații prealabile, semnalăm următoarele:

4.1. Referitor la Expunerea de motive, pentru rigoarea fundamentării în acord cu normele de tehnică legislativă, se impune

revederea și completarea acesteia printr-o corelare mai riguroasă cu conținutul propunerii legislative și cu restul prevederilor din actul de bază. Menționăm în acest sens că, potrivit art. 6 alin. (1) teza a doua din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **soluțiile pe care le cuprinde noua reglementare „trebuie să fie temeinic fundamentate, luându-se în considerare interesul social, politica legislativă a statului român și cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne”**.

Astfel, la **al doilea paragraf**, se menționează o „creștere semnificativă a numărului de cereri de acordare sau redobândire a cetățeniei române formulate de persoane care nu au deținut niciodată cetățenia română și care, în numeroase situații, nu mai păstrează o legătură culturală, **lingvistică** sau socială reală cu România”. Or, prin modificările aduse prin Legea nr. 14/2025¹ asupra art. 10 alin. (1) și a art. 11 alin. (1) din Legea nr. 21/1991, elemente vizate de modificare și prin prezenta propunere, s-a instituit obligația dovedirii „**cunoașterii limbii române**” de către persoanele care solicită redobândirea/dobândirea cetățeniei, demonstrând astfel și legătura lingvistică cu România.

La **al treilea paragraf** se motivează că „*Prin includerea succesivă a **descendenților îndepărtați**, mecanismul a depășit treptat dimensiunea sa reparatorie și a dobândit caracteristicile unei proceduri simplificate de dobândire a cetățeniei*”. Or, este discutabil în ce măsură descendenții de gradul I și II, care sunt eliminați prin prezentul proiect, pot fi încadrați în categoria „**descendenților îndepărtați**”.

Pe de altă parte, la **al cincilea paragraf**, se argumentează că, prin „*eliminarea referirilor la descendenții de gradul al II-lea și al III-lea, propunerea legislativă restabilește finalitatea inițială a normei juridice*”, dar nu se motivează eliminarea descendenților de gradul I. Or, normele în vigoare în prezent din Legea nr. 21/1991 fac vorbire, la art. 10 alin. (1) și (2), de descendenții „**până la gradul II inclusiv**” și, la art. 11 alin. (1), de „**descendenții acestora până la gradul III**”, iar eliminarea acestor sintagme vizează și descendenții de gradul I. Mai mult, în forma actuală a **art. 10** din textul de bază, la alin. (4), (5) și (6) se face vorbire de dobândirea cetățeniei române de către copiii minori - descendenți de gradul I - ai persoanelor care au solicitat redobândirea sau care au redobândit cetățenia română.

Din punct de vedere statistic, datele prezentate la **al optulea paragraf**, nu fac distincție între cererile de redobândire a cetățeniei

¹ Legea nr. 14/2025 pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei române nr. 21/1991, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 218 din 12 martie 2025.

române formulate de către persoanele care au deținut-o anterior și cererile de dobândire a cetățeniei române formulate de descendenții acestora până la gradul II, respectiv până la gradul III, vizati de eliminare prin prezenta propunere legislativă. De asemenea, semnalăm că nu este precizată sursa statisticilor menționate.

4.2. La articolul unic, cu privire la soluția propusă pentru **art. 10 alin. (1) și (2)**, prin care se elimină descendenții „*până la gradul II inclusiv*” din sfera persoanelor care pot cere dobândirea cetățeniei române, semnalăm că, la alin. (4), (5) și (6) din același articol, se fac referiri la modalitatea de dobândire a cetățeniei române de către copiii minori - **descendenți de gradul I** - ai părinților care solicită redobândirea sau care au redobândit cetățenia română. Ca urmare, pentru o integrare armonioasă în legea de bază a soluțiilor preconizate, se impune corelarea acestora cu toate normele din Legea nr. 21/1991, care vizează dobândirea cetățeniei române de către descendenții foștilor cetățeni români care au solicitat redobândirea sau au redobândit cetățenia.

4.3. Semnalăm că, în actuala redactare, în proiect nu se prevăd *norme tranzitorii* care să stabilească regimul juridic aplicabil cererilor de dobândire a cetățeniei române, aflate în curs de soluționare la data intrării în vigoare a prezentei legi, care au fost formulate de descendenții până la gradul II sau gradul III, după caz, ai foștilor cetățeni români care au redobândit sau au solicitat redobândirea cetățeniei române, astfel cum s-a procedat, de exemplu, în cazul Legii nr. 14/2025 pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei române nr. 21/1991, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, cu modificările ulterioare.

Or, potrivit prevederilor art. 26 teza întâi din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „*Proiectul de act normativ trebuie să cuprindă soluții legislative pentru situații tranzitorii, în cazul în care prin noua reglementare sunt afectate raporturi sau situații juridice născute sub vechea reglementare, dar care nu și-au produs în întregime efectele până la data intrării în vigoare a noii reglementări*”. Art. 54 din aceeași lege stabilește că „*Dispozițiile tranzitorii cuprind măsurile ce se instituie cu privire la derularea raporturilor juridice născute în temeiul vechii reglementări care urmează să fie înlocuită de noul act normativ*” și „*trebuie să asigure, pe o perioadă determinată, corelarea celor două reglementări, astfel încât punerea în aplicare a noului act normativ să decurgă firesc și să evite retroactivitatea acestuia sau conflictul între norme succesive*”.

De asemenea, Curtea Constituțională a statuat în jurisprudența sa², că „omisiunea de a reglementa norme tranzitorii menite să asigure coerența cadrului normativ reprezintă o încălcare a exigențelor constituționale referitoare la principiul securității juridice, care impune legiuitorului limite în activitatea de modificare a normelor juridice, limite care să asigure stabilitatea regulilor instituite. Astfel, respectarea art. 26 alin. (1) teza întâi din Legea nr. 24/2000 - referitoare la dispozițiile tranzitorii - concură la asigurarea unei legislații ce respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesare”³.

5. Sub rezerva celor de la **pct. 4 supra**, la actuala formă, se rețin următoarele observații și propuneri:

5.1. Pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, **titlul** se va reda, astfel:

„LEGE

pentru modificarea Legii **cetățeniei române nr.21/1991**”.

5.2. În condițiile în care **partea dispozitivă** a propunerii conține, în forma actuală, un singur articol, acesta se va marca ca „**Articol unic**”, și nu ca „Art. I”, cum este cazul în prezent. Totuși, dacă se va ține cont de observația de la **pct. 4.3 supra** cu privire la necesitatea reglementării unor norme tranzitorii, se va păstra actuala marcare.

De asemenea, **partea introductivă a articolului unic** se va reda, potrivit exigențelor de tehnică legislativă, astfel:

„**Articol unic.** - *Legea cetățeniei române nr. 21/1991, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 576 din 13 august 2010, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:*”.

La **pct. 1**, în condițiile în care soluția preconizată vizează modificarea a două alineate ale art. 10, partea dispozitivă se va redacta sub forma:

„1. *La articolul 10, alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:*”.

La **pct. 2**, **partea dispozitivă** se va reda, conform uzanțelor normative, astfel:

„2. *La articolul 11, alineatul (1) va avea următorul cuprins:*”.

PRESEDINTE
Florin IORDACHE

București
Nr. 870/15.10.2026

² Decizia nr. 467 din 2 august 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 727 din 7 august 2023, paragrafele 122 și 123.

³ A se vedea și Decizia nr. 845 din 18 noiembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 500 din 13 mai 2021, paragraful 101.